

Uchwała nr 178
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 25 marca 2026 roku
w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych
przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), uchwala się stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw.

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego zgłasza uwagę dotyczącą konieczności rozszerzenia katalogu beneficjentów programu TERMO o organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także zwraca uwagę na nieproporcjonalność projektowanego ograniczenia dostępu do finansowania wyłącznie do organizacji posiadających status OPP lub co najmniej 3-letni staż działalności.

§ 2

Rada wnosi o uzupełnienie projektu ustawy o przepis umożliwiający organizacjom pozarządowym składanie wniosków o premie termomodernizacyjne, premie remontowe, premie MZG, premie kompensacyjne oraz premie powodziowe, udzielane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, a także o rezygnację z projektowanego ograniczenia dostępu do finansowania wyłącznie do organizacji posiadających status OPP lub co najmniej 3-letni staż działalności. Rada podkreśla, że takie ograniczenie jest nieproporcjonalne, nadmiernie wyklucza nowe organizacje i nie

uwzględnia ich rzeczywistych kompetencji oraz potencjału do realizacji inwestycji, a także osłabia lokalne systemy wsparcia społecznego.

§ 3

Uchwałę niniejszą przekazuje się:

- 1) Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego,
 - 2) Ministrowi Finansów i Gospodarki,
 - 3) Ministrowi Rozwoju i Technologii,
 - 4) Ministrowi Klimatu i Środowiska,
 - 5) Zarządowi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - 6) Członkowi Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - przedstawicielowi organizacji pozarządowych
- celem podjęcia stosownych działań legislacyjnych.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz

Uzasadnienie

Projekt ustawy UD360 nie przewiduje możliwości aplikowania przez organizacje pozarządowe o wsparcie w ramach programu TERMO, mimo że środki Funduszu Termomodernizacji i Remontów mają służyć poprawie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w tym obiektów wykorzystywanych do realizacji zadań publicznych w obszarze pomocy społecznej. Brak uwzględnienia organizacji pozarządowych w katalogu beneficjentów pozostaje nieuzasadniony zarówno w świetle danych przedstawionych w Ocena Skutków Regulacji, jak i w kontekście praktyki funkcjonowania systemu wsparcia mieszkaniowego w Polsce.

Zgodnie z informacjami zawartymi w OSR: „206 NGO-ów realizuje zadania publiczne zlecone przez gminy w ramach prowadzenia mieszkań treningowych i wspomaganych” oraz „210 NGO-ów realizuje zadania publiczne (...) w ramach prowadzenia tzw. zasobów interwencyjnych.”

Dane te jednoznacznie wskazują, że organizacje pozarządowe zarządzają istotną częścią zasobu mieszkaniowego o charakterze społecznym. Zasób ten wymaga modernizacji energetycznej, aby zapewnić odpowiednie warunki osobom w kryzysie, w tym osobom starszym, z niepełnosprawnościami, osobom bezdomnym oraz rodzinom w trudnej sytuacji życiowej. Wyłączenie NGO z możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach programu TERMO prowadzi do utrwalenia niskiego standardu energetycznego tych obiektów, co bezpośrednio wpływa na jakość życia ich mieszkańców.

W OSR podkreślono również, że w państwach Unii Europejskiej: „NGO posiadają formalny status jako beneficjenci i inwestorzy (...) mogą nabywać, budować lub remontować mieszkania wspomagane z użyciem środków publicznych.”

Włączenie organizacji pozarządowych do programu TERMO zapewniłoby zatem spójność polskich regulacji z europejskimi standardami oraz wzmocniłoby efektywność realizacji usług społecznych. NGO, jako podmioty blisko współpracujące z lokalnymi społecznościami, posiadają wiedzę o potrzebach mieszkańców i doświadczenie w prowadzeniu placówek wsparcia, co czyni je naturalnymi partnerami w procesie modernizacji zasobu mieszkaniowego.

Wykluczenie NGO z możliwości ubiegania się o wsparcie termomodernizacyjne pogłębia również zjawisko ubóstwa energetycznego wśród osób korzystających z mieszkań treningowych, wspomaganych i interwencyjnych. Program TERMO – zgodnie z OSR – ma przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu, dlatego jego dostępność powinna obejmować także zasób prowadzony przez organizacje pozarządowe, które realizują zadania publiczne w imieniu jednostek samorządu terytorialnego.

Rozszerzenie katalogu beneficjentów programu TERMO o organizacje pozarządowe nie generuje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. W uzasadnieniu projektu wskazano bowiem, że: „Umożliwienie przeznaczenia dodatkowych środków (...) nie będzie niosło za sobą skutków dla budżetu państwa.”

Środki te znajdują się już na rachunku Funduszu Termomodernizacji i Remontów, a ich wykorzystanie przez NGO zwiększyłoby efektywność wydatkowania środków publicznych oraz przyczyniłoby się do poprawy warunków mieszkaniowych osób najbardziej potrzebujących.

Włączenie organizacji pozarządowych do programu TERMO:

- zwiększy efektywność wykorzystania środków publicznych,
- poprawi standard energetyczny mieszkań treningowych, wspomaganych i interwencyjnych,
- wzmocni lokalne systemy wsparcia społecznego,
- zapewni równy dostęp do instrumentów modernizacyjnych dla wszystkich podmiotów realizujących zadania publiczne.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Działalności Pożytku Publicznego rekomenduje podjęcie dalszych działań legislacyjnych w celu rozszerzenia katalogu beneficjentów programu TERMO o organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.